

MARINO KEULEN
VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, STEDENBELEID, WONEN EN INBURGERING

Vraag nr. 193
van 23 juni 2008
van **HANS SCHOOFS**

Nieuwe gemeentelijke inspraakinstrumenten - Stand van zaken

VZW De Wakkere Burger deed een rondvraag bij de 308 Vlaamse gemeenten om na te gaan hoe vaak de nieuwe procedures voor rechtstreekse burgerparticipatie toegepast werden.

De inspraakmomenten bleken zeer beperkt te zijn. Met 9 voorstellen en 37 verzoekschriften boekten de Vlaamse gemeenten een mager resultaat. De vraag rijst wat de oorzaken zijn voor het lage gebruik van deze inspraakmogelijkheid.

De voorstellen waren zeer divers en de helft betrof dossiers waarbij de Vlaamse overheid een sterke of zelfs een alles bepalende impact heeft.

VZW De Wakkere Burger trok alvast haar eigen conclusies. Ze haalt de beperkte ruchtbaarheid die gemeenten aan deze mogelijkheid geven als oorzaak aan. Volgens haar bevraging geeft amper 43 van de Vlaamse gemeenten aandacht aan de inspraakmogelijkheden voor burgers. Maar er zijn waarschijnlijk ook andere factoren die drempels inbouwen voor het gebruik van inspraakinstrumenten.

1. Welke conclusies trekt de minister uit het beperkte gebruik van de procedures voor rechtstreekse burgerparticipatie?
2. Acht de minister het aangewezen om de bekendheid van deze inspraakmogelijkheid te verhogen? Op welke wijze?
3. Wordt de Vlaamse overheid betrokken in de behandeling van de verzoekschriften en voorstellen door de gemeente waarin de Vlaamse overheid een verantwoordelijkheid draagt?

ANTWOORD

op vraag nr. 193 van 23 juni 2008

van **HANS SCHOOFS**

Ik heb evenals uzelf met belangstelling kennis genomen van het onderzoek dat “De Wakkere Burger” heeft gevoerd naar de nieuwe mogelijkheden tot burgerparticipatie die het gemeentedecreet heeft mogelijk gemaakt.

“De Wakkere Burger” stelde vast dat Vlaanderen met 9 “voorstellen van de burgers” (artikel 200 bis t.e.m. 200 quinquies van het gemeentedecreet) en 37 “verzoekschriften aan de gemeenteraad” (artikel 201 t.e.m. 204 van het gemeentedecreet) weliswaar nog niet storm loopt voor de nieuwe inspraakmogelijkheden, maar gaven tegelijk toe dat er toch al een start is gemaakt. De onderzoekers maakten ter staving hiervan de vergelijking met de gemeentelijke volksraadpleging (artikel 205 t.e.m. 220 van het gemeentedecreet), waarvan er in tien jaar tijd slechts 13 werden georganiseerd. Wat ik vooral onthoud uit het onderzoek is echter niet de kwantiteit maar de kwaliteit van de voorstellen en verzoekschriften. De onderzoekers concludeerden: “De zaken die via de procedures werden aangekaart zijn meestal ernstige, vaak ook complexe dossiers. De behandeling door de gemeenten gebeurt op een degelijke manier, en zeker wat betreft de ‘voorstellen’ wordt er vaak zeer grondig over de kwesties gedebatteerd. In een aanzienlijk aantal gevallen wordt positief gevolg gegeven aan de voorstellen of verzoeken. Vaak wordt nadere informatie verstrekt of worden omstreden beslissingen duidelijker gemotiveerd.”

Het stoort mij derhalve niet dat nog maar in geringe mate gebruik gemaakt wordt van de nieuwe inspraakinstrumenten. Ik ben vooral verheugd dat zij hun beoogde effect niet hebben gemist, met name dat zij leiden tot kwalitatief betere beslissingen op lokaal niveau. Daarmee wordt ook een andere doelstelling bereikt, met name geëngageerde burgers de mogelijkheid bieden om hun betrokkenheid met het lokaal bestuur te vergroten. Ik wil het succes van de nieuwe inspraakmogelijkheden niet afwegen aan het aantal initiatieven. Het ligt immers niet in de bedoeling dat deze mogelijkheden in de plaats zouden komen van de beslissingsverantwoordelijkheid van de democratisch verkozen mandatarissen. De essentie blijft dat de regelgeving aan burgers voldoende mogelijkheden biedt tot actieve inspraak en dat op basis van een onderbouwde uitwisseling van argumentatie dan een overwogen besluitvorming tot stand kan komen.

Zoals dat steeds het geval is met een nieuw instrumentarium besef ik ook dat aanvankelijk eerst de best geïnformeerde burgers van deze procedures gebruik maken. Ik ben er echter van overtuigd dat naarmate het instrument meer wordt gebruikt, ook meer burgers de mogelijkheden ervan zullen leren kennen. De werkelijke waarde en kwaliteit van deze instrumenten kan enkel beoordeeld worden door er gebruik van te maken.

Ik acht het nu, anderhalf jaar na de invoering van de nieuwe inspraakmogelijkheden, nog veel te vroeg om conclusies te trekken of initiatieven te nemen, in welke zin dan ook.

Tot slot kan ik u nog meedelen dat de Vlaamse overheid niet wordt betrokken in de behandeling van de verzoekschriften en voorstellen door de gemeente waarin de Vlaamse overheid een verantwoordelijkheid draagt. Dit behoort volledig tot de autonome bevoegdheid van de lokale besturen.